

ВІСНИК

СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

*"Ми сотворим світ лучший,
Возіждем день веселейший"*
Г.С.Сковорода

Харків 2021

**МІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

***ВІСНИК
СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ***

Збірник наукових праць

Харків – 2021

УДК 378:001.891

В 53

Редакційна колегія:

Головний редактор – Бойчук Юрій Дмитрович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Заступник головного редактора – Кабусь Наталя Дмитрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Рецензенти:

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Золотухіна Світлана Трохимівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,
протокол № 7 від 11.11.2021 року*

В 53 Вісник Сковородинівської академії молодих учених [Електронне видання]: збірник наукових праць / за загальною редакцією проф. Бойчука Ю. Д. – Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. – 479 с.

Збірник містить наукові праці, які присвячені висвітленню теоретичних і практичних результатів наукових досліджень молодих науковців, викладачів закладів вищої освіти, докторантів, аспірантів, магістрантів, студентів з актуальних питань розвитку науки, історичного досвіду, сьогодення та перспективи досліджень із найважливіших галузей психолого-педагогічних, суспільних, природничо-математичних, філологічних, мистецтвознавчих наук, фізичної культури, здоров'я і спорту.

© Автори статей, 2021

© ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021

Луцик О. А.	
ВИКОРИСТАННЯ «КУБИКІВ ІСТОРІЙ» У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	297
Мелешенко М. О.	
СПОРТ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ ЗНЯТТЯ СТРЕСУ	301
Мусієнко А. В., Цимбалюк Ж. О.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ 3x3	304
Одерій А. О.	
РОЗВИТОК ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОЇ СТОРОНИ МОВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	308
Онищенко І. В.	
ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ НА ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ	312
Руденко Л. В.	
ПОРУШЕННЯ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД.....	315
Семенчук К. Г., Цимбалюк Ж. О.	
ПРОВЕДЕННЯ ФІЗКУЛЬТХВИЛИНОК НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	320
Синящок В. В., Спужак В. Б.	
САМОСТІЙНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	324
Sokotska O.O.	
LOGORHYTHMICS AS A COMPONENT OF CORRECTIONAL WORK WITH PRESCHOOLERS WITH GENERAL SPEECH UNDEVELOPMENT CAUSED BY DYSARTHRY.....	328
Телетник Т. Ю.	
РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ	333
Турчинова А. І., Коц С. М.	
ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДІТЕЙ	338
Чубукіна М. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛОГОПЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ РАНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЄВОГО	

можна розширити словник дітей; показати спосіб складання розповіді, спираючись на наочно-графічний план за допомогою вибудовування ланцюжка з кубиків.

Список використаних джерел

1. Войтко В.В. Затримка психічного розвитку в контексті наукових досліджень. *Журнал науковий огляд*, 2016. № 9. С. 1-14.
2. Кобильченко В., Омельченко І. Спеціальна психологія. ВЦ Академія, 2020. 224 с.
3. Крутій К. Л. Розвиваємо у дітей мовлення, інтелект і здібності. Запоріжжя : ТОВ «Ліпс ЛТД», 2016. С.76.
4. Куцоласька А. М. Психокоригувальні вправи з дітьми із затримкою психічного розвитку. *Дитина з особливими потребами*, 2016. № 1. С. 10–15.

Мелешенко М. О.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія»

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

СПОРТ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ ЗНЯТТЯ СТРЕСУ

Науковий керівник – кандидат біологічних наук, доцент Т.І. Гогіна

Наше життя змінилось, і це треба визнати. Страх перед вірусом, соціальна ізоляція, відсутність контролю – це наші нові обставини, які сприяють розвитку посиленої тривожності. І якщо людина не знаходить способів, як упоратись зі стресовим станом, то це може призвести до виникнення психологічних проблем (Чукавіна, 2020).

Що таке загалом стрес, і як він впливає на наш організм?

Стрес – реакція у відповідь як на негативні, так і на позитивні емоції. Під час стресу організм людини виробляє гормон адреналін, який змушує шукати вихід із важкої ситуації (Влияние, 2020).

Вчені довели, що у невеликих кількостях стрес потрібен усім, оскільки він активізує мозкову діяльність: змушує думати, шукати вихід із проблеми. Тоді в цьому випадку стрес має позитивне значення. Однак, з іншого боку, якщо стресових ситуацій виникає занадто багато, то організм сприймає це як несприятливий фактор, тому починає слабшати, втрачати сили та здатність вирішувати проблеми. І в цьому випадку виникають серйозні захворювання – як сигнал організму, що настав час зробити якісь дії.

Які ж існують базові принципи подолання стресу?

Перше, це відволікання від стресової ситуації, яка справляє сильне враження. Людина «застряє» на своїх переживаннях і не шукає способу, як позбутися їх. Необхідно переключитися на щось сприятливіше, що викликає у нас позитивні відчуття чи спогади.

Друге, це активна поведінка, за допомогою якої почуття, що нахлинули, і емоції, що викликали стрес, виплескуються назовні шляхом заняття якоюсь справою. Наприклад, це може бути щось легке (прибирання) або фізичні справи.

Третє, це вміння розслабитись. Стрес викликає загальну напругу та збільшення частоти хвиль мозкової активності. Розслаблення ж, навпаки, знижує їхню частоту, що призводить до зниження рівня збудження центральної нервової системи. Якісно розслабитися допомагають медитація чи йога. Вчені відзначають, що навіть кілька хвилин медитації на день дає можливість надолужити годину-дві недосипу, а також впоратися з пригнічуючим настроєм (Субботина, 2014). А йога корисна тим, що у процесі заняття допомагає прискорити обмін речовин, що у фізіологічному рівні сприяє подолання стресу.

І все-таки одним із найефективніших та дієвих способів зняття стресу є заняття спортом, тому що він багатогранний своїми формами та методами впливу на людину.

Вчені з Каролінського інституту в Стокгольмі провели експеримент і дізналися, як тренування можуть сприятливо впливати на організм і допомогти подолати стрес. Результати їх досліджень показують, що треновані м'язи відфільтровують шкідливі речовини, котрі виробляють хімічний стрес у мозку (Стресс, 2021).

У ході дослідів вчені експериментували з двома групами мишей – звичайними та генетично-модифікованими. Тварин ставили в умови стресу – для цього використовувалися шумові ефекти, що подразнюють світлові спалахи та порушення режиму сну.

Через п'ять тижнів у звичайних мишей було виявлено ознаки депресії, наприклад, втрата апетиту. А ось друга група гризунів залишалася здоровою. Через гени їх м'язи були краще розвинені, причому навіть без будь-яких тренувань. У таких мишей вироблялось більше захисних білків під назвою КАТ, які не дають стресової сполуки, кінуреніну, проникати в мозок. Досліди показали, що звичайні гризуни швидко впадали в депресію, коли їм давали кінуренін. Тоді як у їх генетично-модифікованих побратимів був «імунітет» проти цієї речовини, оскільки ензими КАТ, що містяться в м'язовій тканині, швидко нейтралізували кінуренін. Надалі експерименти продемонстрували, що після регулярних пробіжок у колесі у звичайних мишей підвищувався рівень захисних білків КАТ, який допомагав справлятися зі стресовими умовами.

Вчені зробили висновок, що фізичні вправи також можуть позитивно впливати і на людину. Після кількох тижнів тренувань у людей вироблялось більше захисних протеїнів для подолання стресу.

Отже, варто зазначити, що для позбавлення напруги не обов'язково ходити в спортивний зал і виснажувати себе важкими фізичними тренуваннями. Від занять спорту потрібно отримувати задоволення, тоді й виділятимуться

необхідні гормони, які допоможуть легко пережити стресові ситуації та стабілізувати психологічний стан.

Список використаних джерел

1. Влияние стресса на организм человека, 2020. URL: <https://ru.siberianhealth.com/ru/blogs/psikhologiya/vliyanie-stressa-naorganismcheloveka/>
2. Стресс и способы его преодоления, 2021. URL: <https://25gdp.by/novosti/stati/791-stress-i-sposoby-ego-preodoleniya>
3. Субботина Е. Ученые выяснили, как занятия спортом спасают от стресса и депрессии, 2014. URL: <https://rg.ru/2014/09/29/trenirovki-myshcsy-site.html>
4. Чукавина Т.Ф. Влияние пандемии на психологическое состояние человека, 2020. URL: <http://medservice24.ru/articles/vliyanie-pandemii-na-psikhologicheskoe-zdorove-cheloveka/>

Мусієнко А. В.

аспірант спеціальності «Фізична культура і спорт»

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди,

Цимбалюк Ж. О.

канд. фіз. вих. і с., доцент

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ 3x3

Сучасний спорт є невід'ємною частиною способу життя, яка набуває рис соціального інституту, що активно впливає на інші сфери життя суспільства (органи влади, культуру, релігію, тощо) (Бачинская, 2013). Його популярність стрімко зростає на міжнародній арені (Еремін, 2013; Сушко, 2017). А сучасні